

ÖGONÖPPNARE. Herr Kanin hjälper Lukas (Mikael Strömberg) att se sin morfar och mormor i ett helt nytt ljus. FOTO: TEATER TAIMINE

TEATER

Också morfar kan leka

Teater Taimines andra nyskrivna jubileumspjäsa är en sympatisk historia om vänskap, kärlek och barndom.

Pjäsa: Pussas på riktigt. **Text:** Lena Frölander-Ulf. **Regi:** CG Wentzel. **I rollerna:** Mikael Strömberg. **Handdocka:** Fanny Lieto. **Visuell helhet:** Lena Frölander-Ulf. **Premiär:** 14.9, turnerar i daghem i Svenskfinland under hösten.

Teater Taimine fyller femton år i år och jubilerar med nyskriven dramatik för barn och unga. I våras fick skolelever i södra Finland se pjäsen *Svea och Finn*, under hösten turnerar den i Österbotten. Och nu är det dagisbarns tur. I Västnyland får dagisbarn i Ingå, Tenala, Bromarv och Lojo se pjäsen *Pussas på riktigt*, med text av Lena Frölander-Ulf, i september – oktober. Senare kommer den till flera västnyländska daghem.

Pussas på riktigt riktar sig till barn i ålder två till sex. Den handlar om Lukas som måste vara hos sin mormor och morfar då han är för sjuk för att gå på dagis. Trots gamla Kalle Anka-tidningar och lassvis med kex tycker han egentligen att det är tråkigt, för hos mormor och morfar finns ju ingen som kan leka med honom.

Eller? När herr Kanin dyker upp visar det sig nämligen snart att Lukas kanske har en felaktig bild av verkligheten. För mormor och morfar kanske inte är så tråkiga som han tror. Nej, för de har också varit små. De har varit bästisar, äkt ladbil och pussats. Och morfar, som nu är hur gammal som helst, har också varit en blyg femåring som inte vågar berättas för sin bästis att han tycker om henne. För hur ska man riktigt våga göra det egentligen?

Rolig mimik

I denna enmanspjäs hänger allt på skådespelaren Mikael Strömberg, som gestaltar både femåriga Lukas, kaninen och morfar och mormor som små. Och det gör han utan annan rekvisita än en rosett, lydigt använd för att signalera åt publiken vem det är som talar. När den är runt halsen är han morfar Gunnar, när den är på huvudet är han mormor Nea. Strömbergs kroppsspråk och mimik är tydliga och roliga och uppskattas av publiken.

Att spela för barn i åldern två till sex är ingen lätt uppgift men Ström-

berg gör ett gott arbete när det gäller att upprätthålla intresset hos den väldigt heterogena publiken. Och tacket kommer ohämmat: förtjusta skratt, spontana kommentarer och ivriga utrop. Vid vissa avsnitt, då det är mera prat och mindre mimik och ljud effekter, blir också publiken oroligare men Strömberg vinner snart över dem igen då följande rolighet står i turen. Helheten blir ändå rätt balanserad, trots att barnens uppmärksamhet ställvis utmanas av de längre talpartierna.

Texten utgår, som vanligt i Taimines pjäser, från sin publik och deras erfarenheter. Språket är rikt och mångsidigt med både moderna uttryck och lite svårare språk. En sak att minnas när det gäller en pjäs som potentiellt ska turnera i hela Svenskfinland är att språkbruket varierar – alla finlandssvenska barn pratar inte om lippis och huppere.

Överbygger generationsklyftor

Jag imponeras än en gång över hur professionella teaterarbetare lyckas säga så mycket med så lite. Efter-som turnerande pjäser måste klara sig med lite scenografi och rekvisita är det inte oviktigt hur det visuella intrycket gestaltas. I *Pussas på riktigt* är det de små detaljerna som gör helheten lyckad. Den lilla vägen med en bänk, som är den enda scenografin, för genom val av färg

och mönster genast tankarna till den där stämningen man som barn kunde uppfatta hos mor- och farföräldrar: ett lite gammalmodigt rum där tiden står stilla men som inte kunde finnas någon annanstans. Fotografialbumet (med fina illustrationer av Frölander-Ulf) blir också en fläkt från forna tider i dagens digitaltalförelärd och flugan som pojkar hade om halsen antyder skillnader mellan barn då och nu.

Herr Kanin får på många ställen fungera som "toik" för gamla fenomen som fluga och hur fotografier framkallades förr. Just kopplingen till äldre tider, och att pjäsen bryter ner fördomar mot "dammiga" mor- och farföräldrar är för övrigt en dimension som jag gillar skarpt i pjäsen. Alla är inte bara sådana som de ser ut på utsidan, det finns många lager innanför varje människa. Då herr Kanin berättar för Lukas om mormors och morfars barndom inser Lukas hur lite han egentligen vet om dem och hur lite han har brytt sig om att fråga sina morföräldrar om deras liv. Han har bara trott att de inte kan leka.

Det kan vara en bra uppmaning för alla att ta med sig från pjäsen: fråga i stället för att anta. Du kan bli överraskad.

MIRA STRANDBERG
mira.strandberg@ksfmedia.fi